

“प्राणेशेन प्रहितनखरेष्वङ्गकेषु क्षपान्ते
जातातङ्का रचयति चिरं चन्दनालेपनानि ।
धत्ते क्षाक्षामसकृदधरे दत्तदन्तावघाते
क्षामाङ्गीयं चकितमभितश्चक्षुषी विक्षिपन्ती” ॥

अथ स्मृतिः ।

(१८०) सदृशज्ञानचिन्ताद्यैर्भूसमुन्नमनादिक्वत् ।

स्मृतिः पूर्वानुभूतार्थविषयज्ञानमुच्यते ॥

यथा मम ।

“मयि सकपटं किञ्चित् कापि प्रणीतविलोचने
किमपि नयनं प्राप्ते तिर्यग्बिजृम्भिततारकं ।
स्मितमुपगतामालीं दृष्ट्वा सलज्जमवाञ्छितं
कुवलयदृशः स्मेरं स्मेरं स्मरामि तदाननं” ॥

अथ मतिः ।

(१८१) नीतिमार्गानुसृत्यादेरर्थनिर्द्धारणं मतिः ॥

स्मेरता धृतिसन्तोषौ बद्धमानश्च तद्गवाः ॥

यथा ।

“असंशयं चत्रपरिग्रहक्षमा यदार्यमस्यामभिलाषि मे मनः ।
सतां हि सन्देहपदेषु वस्तुषु प्रमाणमन्तःकरणप्रवृत्तयः” ॥

अथ व्याधिः ।

(१८२) व्याधिर्ज्वरादिर्वाताद्यैर्भूमीच्छोत्कम्पनादिक्वत् ।

तत्र दाहमयत्वे भूमीच्छादयः । शैत्यमयत्वे उत्कम्पनादयः ।

स्पष्टमुदाहरणं । अथ त्रासः ।